№ 306
D. 13. Listopada.
CZWARTEK.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Bitwa pod Ryszczowem 1663.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

J. C. M. CESARZEWICZ, Wielki Xiąże KONSTANTY, onegdaj wyiechał z tutejszey stolicy do *Petersburga*.

Liczny orszak przyiacioł i znaiomych JW. *Józefa Ober* (Aubert) Radcy stanu Ross: dnia 10 b. m. w 85 roku życia zmarłego, przeprowadził wczoraj zwłoki iego na Smętarz Powązkowski.

W celu przyswoienia kraiowi naszemu machiny *przędzenia lnu i konopi*, zamierzonem iest Towarzystwo przez akcje dla założenia *fabryki płótnej*, w którejby przędzenie lnu i tkackie płótna odbywało się machinami, bielenie zaś iego drogą chemiczną za granicą używaną, i zawartą iuż została o ich postawienie umowa z Panem *de Girard*, wynalazcą najlepszych sposobów dotąd używanych, a które chciwie w *Anglji* naśladowano. Nim zasady i plan tegoż Towarzystwa będą mogły być ogłoszone, potrzebny iest przedewszystkiem wybór miejsca, dogodny na zamierzoną fabrykę, w odległości najwięcej o mil 6 od Warszawy; w któremby znajdowała się woda dostateczna do obracania 4ch par kamieni młyńskich, bez przerwy zimą i latem. Właściciele dóbr posiadaiący podobną siłę wody, chcący mieć tę fabrykę u siebie zaprowadzoną, mogą się zgłosić z propozycjami swemi, codziennie od godziny 6tej do 10tej zrana, w pałacu dawniej *Mostowskich* na 2m piętrze od frontu.

Dla Lubowników narodowej starożytności, umieszczamy ieszcze niektóre szczegóły o wsi rodzinnej *Bielskich*, na miejscu zebrane. — W *Białej* iest ieszcze szczątek murowanego domu w którym niegdyś mieszkali sławni Kronikarze Polscy *Marcin* i *Joachim Bielscy*. Dom ten nader fundamentalnie murowany, z kamienia polnego i wapiennego i małej ilości cegły. Pokój narożny od zachodu i południa, według tradycyi, był miejscem, w którem *Bielscy* pisali historją. Pewnie to iest taż Bibljoteka, o której mówi *Ossoliński*. (Wiadomości historyczno-krytyczne T. 1 k. 402.) o której iest także wzmianka w Kronice świata *Marcina Bielskiego*. Blisko domu płynie malenki strumyk i iest ieszcze kilkadziesiąt dębów starych. O tym nieustannie bieżącym strumyku, o ulubionym Bogów gaiku tam poświęconej muzom zabawie i nader ukochanej *Białej*, którą zawsze pieszcząc się *Alburną* nazywa, pisał *Joachim Bielski* do swoich przyiacioł *Zebrzydowskiego* i *Karśnickiego*. Sciany domu tego musiały być mocno zbudowane, gdyż przeszło 230 lat nie pokryte stoią, a to od spalenia zrządzonego w rozruchach *Maxymiljanis-ów* przez swawolną rotę *Stadnickiego*. I pewnie to po tym nieszczęśliwym przypadku nie poratowany, iak się spodziewał, od Króla i od swoich Mecenasów J. *Bielski* sprzedał swą ulubionę *Białę* Mikołaiowi *Gomolińskiemu*. Sprzedaży tej tranzakcja znajduie się

w Grodzie *Piotrkowskim* pod r. 1594, w którey wyrażono, że *Biała* leży w Pcie *Radomskim*. Mylnie więc *Niesiecki*, *Ossoliński* i *Bohomolec*, *Białę* w ziemi *Wieluńskiej* mieści. Wieś ta odległa iest od *Pajęczna* na dobre pół mili, gdzie iest Kościoł parafjalny. W tym Kościele spalonym zupełnie w przeszłym, a powtórnie cząstkowo w tym wieku, niema żadnego śladu o *Bielskich*, gdyż w czasie pierwszej pogorzeli i Akta Kościelne spaliły się. Lecz o śmierci *Marcina Bielskiego* Kronika Polska Marcina Bielskiego, nowo przez Joachima Bielskie: syna iego wydana w Krakowie, w drukarni Jakuba Sibnejhesa 1597. na karcie 725, mówi: R. 1575 pod tym czasem, to iest dnia 18 Grudnia Marcin Bielski ojciec móy historją swą kończąc aż do śmierci, umarł. Miał lat niedaleko 80. Pochowan w Pajęcznie miasteczku, w Kościele Katolickim, gdyż on był Katolikiem zawzdy. Po którego śmierci, że ta praca dziedzicznym prawem na mnie spadła, podjąłem się dopisać gdzie przestał. — *Białę* 1594 kupił *Mikołaj Jelita Gomoliński*, 1630 *Jędrzej Nałęcz Starszewski* z *Ewą Gomol*: córką Łukasza, corką wziął ią w posagu, był w tym domu do r. 1819, w którym nabywszy ią Szanowny *Denso*, dom *Bielskich* do dawnego przywrócił stanu i następuiącym łacińskim ozdobił napisem: »Quo pridem Bielski Chronicon Poloniae concepit Ham Villam— semper salva sit! Restaurat Denso haeres A. D. MDCCCXX.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Ważną wiadomość ogłosił *Monitor Paryzki*; donosi że według urzędowego raportu Jenerała *Meson*, Turcy oddali wojsku Francuzkiemu będącemu w *Grecji*, twierdze *Nowarino*, *Koron*, *Modon*, *Patras* i inne pobliskie warownie, co odbyło się spokojnie. W zaiętych twierdzach znajduie się bardzo znaczna ilość broni, armat etc: *Modon* ma być oddany rządowi Greckiemu.—Słychać w *Paryżu* że ieszcze 10,000 wojska Franc: popłynie do *Grecji*. —Donoszą z *Tulonu* że Port tameczny iest teraz środkowym punktem dla przedsiewziętych działań na morzu w całem państwie Francuzkiem, z tego powodu panuie w tem mieście nadzwyczajna czynność co do budowy i wyprawy okrętów woiennych.—W *Remi* we Francji odebrał tameczny Prefekt list bezimienny, w którym mu grożono iż iego dom zniszczony będzie ogniem, ieżeli wkrótce cena chleba nie będzie zmniejszona w tem mieście. Policja miejscowa usiłuie wyśledzić zuchwalcę który przesłał ów list Prefektowi. — Na pamiątkę sławnego Doktora *Galla*, wybito niedawno w Paryżu medale z iego popiersiem.—W *Bordo* zastrzelił się 70 letni starzec będąc w dosyć dobrym stanie. Przyczyna samobójstwa dotąd niewiadoma.—W *Madrycie* mówią teraz o znaczney pożyczce którą rząd Hiszpański chce przywieść do skutku w Angji. Trzech Angielskich aientów ma się iuż znajdować w *Madrycie* dla ułożenia się z rządem względem tej pożyczki. Skarb Hiszpański winien Xciu *Don Karlos* 9,000,000 realów, na którą summę zapłacono mu teraz z rozkazu Króla 1,000,000, a potem co miesiąc tak długo po 250,000 realów pobierać będzie, dopóki całej należytości nieodbierze.—Dotąd dochodzą ciągle smutne wiadomości z *Gibraltaru*, gdyż tam zaraźliwa febra trwa ieszcze.—Donoszą z *Eginy* że Pułkownik Grecki *Pesa* rodowity Włoch, mianowany został *Politarchem Nauplji*. Ten znakomity woiownik okrył się sławą woienną w bitwach pod *Atyką*, *Atenami* i wczasie wyprawy morskiej przeciw wyspie *Chios*. — Niedawno przypłynął okręt Francuzki do portu *Eginy* z *Egiptu*, przywiozł ztamtąd 200 wymienionych niewolników Greckich. — Wa-

leczny Kapitan Grecki *Hagi Christo Bulgari*, który od r. 1825 znajdował się w niewoli u *Jbrahima*, został niedawno uwolniony i znajduie się w Lazarecie kwarantanny w *Eginie*. — Admirał *Kodryngton* zamyśla teraz mieszkać w domowem zaciszu w dobrach iednego z swoich przyiaciół, zostaiącego zagranicą. — Niektórzy mieszkańcy miasta *Albama* w Ameryce północ: Stanów Zjednoczonych, utrzymywali niedawno, że widzieli w tameczney okolicy skrydlatego węża unoszącego się w powietrzu, postać iego ma być bardzo straszliwa. — Jeden z nakomitych Londyńskich Rzeźbiarzy był tak skąpy wraz z żoną, iż opisanie iego oszczędności przechodziłaby wszelkie wyobrażenia, przytoczyć tylko można, iż 2ma świecami łoiowemi obchodziło się to małżeństwo blisko przez 2 lata, gdyż zapalali ie tylko w czasie gwałownej potrzeby, z tego powodu palili tylko mały ogień na kominku albo też siedzieli w stancji bez światła. — W *Paryżu* dano na otwarcie tamecznego teatru przy bramie S. *Marcina*, Melodramę pod tytułem: *Faust*. Publiczność nie była zupełnie zadowolnioną z tego dzieła. — W *Lisbonie* znowu uwięziono kilkadziesiąt osób maiętnych.

Słychać że Cesarz *Brazylski* oświadczył iż niepogodzi się z swym bratem *Don Mickałem* i że wkrótce flotta wysłaną będzie z *Ameryki* dla blokowania *Lisbony*. — Poseł francuzki P. *Szatobryan* przybył iuż do *Rzymu* i został od Ojca S. iak najuprzejmiej przyięty; na pierwszem posłuchaniu Papież rozmawiał z nim przez całą godzinę. — We *Francji* fabryka P. *Montgolfje* w której robi z papieru bieliznę stołową, wznieca niezmierną obawę, gdyż przewiduią że wkrótce będą w tej fabryce robione z zapieru materje na suknie etc. przez co ucierpią inne rozmaite rękodzielnie, zwłaszcza perkali, muślinu i t. p. — W *Paryżu* niedawno pewny młodzik ukradł Szkatułkę należącą do pięknej Hrabiny, lecz w tej szkatułce zamiast spodziewanych brylantów i luidorów, znalazł same romansowe bilety; natychmiast odesłał szkatułkę z biletami, dołączywszy list ułożony w nader uprzejmych i pochlebnych wyrazach, przepraszaiąc za kradzież i dowodząc iż nagła potrzeba, oraz krytyczne okoliczności zniewoliły go do takowego postępku! — List od granic *Bośni*, pisany d, 18 z. m. umieszczony w Gazecie *Agramskiej*, wyraża: »W tej chwili odebrano wiadomość, iż Wezyr Bośnijski, Basza o 3ch buńczukach, *Ali* Basza *Moralja* (tak nazwany od Morei, gdzie na ostatku dowodził pod *Jbrahimem)*, przybył do *Saraiewa*, a zabawiwszy tam 3 dni i tyleż nocy, mimo uczynionej mu propozycji, aby mieszkał w *Saraiewie*, wyiechał do *Trawnika*. Był on dawniej Baszą w *Fillippolis*, gdzie odznaczył się łagodnością i dobrocią, które te przymioty skłoniły zapewne Portę do poruczenia mu ważnego w obecnych okolicznościach urzędu Wezyra Bosnijskiego. Nie słychać nic o uzbroieniu lub wychodzie Bośnianów; panuie zupełna spokojność, a na zapytanie w tej mierze, uczynione podczas ostatniej rady odprawionej d, 13 Paździer: w *Trawniku*, oświadczył Wezyr, iż czeka firmanu Sułtana.»

DONIESIENIA.

Dnia 10 b. m. wieczorem przy ulicy Orlej, skradziono Kuferek od Powozu, w którym znajdowało

się 4,000 zł: Książki, Blankiet na 1,000 rubli na imie Mintz et Horowitz, Nóż duży, 4 Puljaressy i Papiery różne. Kto takową kradzież wyśledzi i da o niej wiadomość pod Nr 747 przy ulicy Orlej do Księgarza Żydowskiego Lejbes Helmer, odbierze nagrodę rubli srebrnych 50.

Osoba posiadaiąca ięzyk polski, francuzki, i niemiecki, tudzież ieografją, kaligrafją, i rachunki, życzy sobie wejść w obowiązek Guwernantki. Wiadomość przy ulicy Nowy Swiat Nr 1314 na dole.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż prawnie zajęte Sukno różnego gatunku iako to. Szaraczkowego postawów 7, folowanego, Białego postawów 10, Burego postaw 1, Granatowego approtowanego posta: 3, Szafirowego posta: 2, i Szaraczkowego i innego gatunku postawów 6, przez publiczną Licytacją w dniu 14 Listopada r. b. o godzinie 10 zrana w Kancellarji podpisanego Komornika przy ulicy Miodowej Nr 495, od Danielewiczowskiej, więcej daiącemu za gotowe pieniądze sprzedane będzie. — *WojciechRuciński Komornik Sądowy.*

Przy ulicy Miodowej pod Nr 486 w domu Lessla w Magazynie Pani Burchard, przeieżdżaiąca Włoszka przyjmuie do prania i przerabiania Kapelusze słomkowe i ryżowe, oraz Szale Tureckie do cerowania. Poleca się względom szanownej Publiczności, i przyrzeka pomierną cenę i prędką usługę.

Ktoby chciał podjąć się ładnie illuminować Kopersztychy, niech się zgłosi do Składu Muzycznego K. L. Magnusa przy ulicy Miodowej Nr 486. Potrzebny iest oraz w tymże Handlu Subjekt lub Terminator.

W dniu 1, b. m. zgubiono Książkę oprawną w ponsową okładkę, do nabożeństwa, z cyfrą F. H. Kto takową znalazł, niech raczy oddać pod Nr 268 przy ulicy Freta na 1 piętro, za nagrodą.

Wyczytawszy w Nrze 302. Kurjera Warszawskiego z d. 9 b. m. iakoby w Kantorze Głównym Loterji, oraz w Kantorze Loterji na Nowym Swiecie przyjmowaną była prenumerata na Pustelnika z Krakowskiego Przedmieścia, mamy za obowiązek oświadczyć niniejszym, iż Artykuł takowy mylnie, i bez wiedzy naszej umieszczonym został, ponieważ prenumeraty w rzeczonych Kantorach nie przyjmuią się. — *Maurycy Blum et Jakubowski.*

Niżej podpisany uwiadamia, iż przybył do Warszawy na teraźniejszy Jarmark z różnemi tiulami iako też: Czepkami tiulowemi; za Blondyny na łokcie i Czepki Blondynowe w najmodniejszym guście deklaruie najmierniejsze ceny. Mieszka u Bauma przy ulicy Bielańskiej pod Nr 15 w Hotelu Lipskim. — *G. F. Gendrich.*

Na dniu 18 Listopada r. b. od godziny 9 zrana i w dniach następnych sprzedane będą przez podpisanego Reienta w Warszawie w domu przy ulicy Nowolipie i Mylnej pod Nr 2476 i 7 położonym przez publiczną Licytacją za gotowe pieniądze rozmaite effekta do pozostałości niegdy Katarzyny z Wojciechowskich Zaleskiej Wdowy należące iako to: Meble, Srebra, Lustra, Pantaljon mahoniowy, Miedź kuchenna, Faians, Szkło, Porcellana, Bielizna i Garderoba damska, Pościel i tym podobne przedmioty, a to tak na żądanie opieki małoletnich iako i pełnoletnich Sukcessorów Zaleskich, oraz zmocy upoważnienia Praesidji Trybunału Cywilnego Wdztwa Mazowieckiego. — *Kowalewski Reient.*

Potrzebny Pisarz Prowentowy i Propinacyjny znaiący się na fabrykacji Wódki, zdatny do utrzymania Rachunków dokładnie i opatrzony świadectwami zawodu i dobrej konduity. Wiadomość przy ulicy Nowy Swiat pod Nr 1254 na pierwszem piętrze.

Antoni Niedzielski Doktor Medycyny i Chirurgji powróciwszy z Wiednia i obrawszy sobie stałe zamieszkanie w Warszawie; zawiadamia interessowane osoby zaradzania iego potrzebuiące, iż zastać go można codziennie w Pałacu Potockich przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 415 zrana od godziny 7mej do 9tej, po połndniu od 2giej do 4tej. Ubogim Chorym codziennie w rannych godzinach offiaruie pomoc swoią bezpłatnie.

Gdy dwa Wexle na rzecz moią przez Tomasza Stalewskiego w dniu 12 Stycznia r. b. wystawione, ieden na złp: 1414 gr: 5, w dwa miesiące do zapłacenia to iest w dniu 12 Marca r. b. drugi zaś na złp: 1428 gr: 17, w trzy miesiące do zapłacenia to iest w dniu 12 Kwietnia r. b. zaginęły, a są iuż w zupełności mnie przez tegoż Tomasza Stalewskiego zapłacone, z powodu zaś zagubienia nieiestem w możności zwrócić ich Tomaszowi Stalewskiemu: niniejszym zatem przerzeczone Wexle umarzam i przyjmuię wyłącznie na siebie wszelkie poszukiwania i odpowiedzialności iakieby z tej zguby wyniknąć kiedykolwiek mogły — W Warszawie d. 1 List: 1828. *Chiel Dawid Ehrlich.*

W Obwodzie Gostyńskim w dobrach Jłowce 200 kamieni Wełny iest do sprzedania, w gatunku poprawnym.